leven als christen stranden op één van de twee klippen: het aanvaarden van het objectief gezag, zóó, dat we in blind autoriteitsgeloof ondergaan, — óf het wegzinken in de individueele beleving van „vrije vroomheid", zoodat we met ons puur individualisme tenslotte de waarachtige religie in ons gemoed onderhouden.

Maar dan moet ook de bekeering gezien in schriftuurlijk licht.

Dan moet óók hier het Woord van onzen God kenbron van de waarheid zijn, en dan moeten we ook onze eigen ervaring trachten te verstaan en te beoritiseeren bij het licht van het Woord van onzen God.

Dat tegenwoordig allerlei „vrije beleving" zoo in trek is, dat men tegelijk meent, dat daarnaast alleen maar mogelijk is een dood en dor intellectualisme, — het komt ook méé daarvandaan, dat men in de school van het moderne godsdienstpsychologisme de kwestie zóó stelt. Zoogenaamd op grond van „ervaring" en proefneming. Maar in waarheid, wijl de principiëele beschouwing van te voren reeds zulk een opvatting in proef en ervaring neerlegde.

Er moet gewaakt tegen al datgene, wat „religie" onder den band van Gods Woord wil weghalen. Maar dan heeft de geloovige beoefening van de psychologie van de bekeering een ernstige taak.

Zeker, onze praemisse, ons eerste uitgangspunt, we erkennen het ten volle, kan niet logisch worden beredeneerd. Er is in het begin het aanvaarden van het gezag der Schrift. Maar iedere richting heeft haar onbewezen axiomata. En wij eischen voor de onze het respect op, niet als voor het woord van menschen, maar als voor het Woord van onzen God, dat het licht van de eeuwigheid stralen doet, — en dat dus ook ons verstand verlicht.

Daarom vreezen we dan ook niet de wording der bekeering te zien in het mysterie van de wedergeboorte.

En zooals wij, denkende, niet de wereld scheppen; zooals wij, schouwende, niet de wereld maken; zooals wij, tastende, niet de wereld formeeren, maar slechts schouwen en tasten wat is, om met het zijne in levende gemeenschap te komen, — zóó ook opent de wedergeboren mensch de oogen voor de werkelijkheden Gods; niet omdat hij ze maakt, maar omdat God ze hem te zien geeft, gelijk ze zijn; zóó ook tast de bekeerde nu met begeerige handen naar de schatten, die God voor hem uitstrekt; niet alsof hij ze in het aanzijn roept, maar wijl God ze deed zijn, en hij ze nu dankbaar wil omvatten; zóó komt er bij den bekeerde levende gemeenschap met de onzienlijke dingen, niet omdat hij ze schept in zijn geest, maar omdat God zijn hart naar de zijde van de eeuwigheid openzette.

Door de wedergeboorte gaat de mensch binnen in een andere wereld. Het is de wereld van het koninkrijk Gods Daar wordt een andere taal gesproken dan die hij voorheen verstond. Daar onderkent hij den klank van een stem, die hij voorheen niet onderscheiden kon: het is de toon van de stem van den goeden Herder, die Zijn schapen roept bij naam.

Mysterie, — ja. Maar wijl het beleefd wordt toch ook weer in zijn beleving te overpeinzen, te bespreken, te verstaan, in zooverre het begripsmatig is weer te geven.

En zoo groeit de psychologie der bekeering bij het licht der Schrift.

J. W.

UIT DE SCHRIFT.

Het water des levens.

Die dorst heeft kome en die wil, neme het water des levens om niet.

Openb. 22: 17.

Dit is de laatste noodiging van den verheerlijkten Christus, die we in onzen Bijbel lezen.

Hij roept de velen tot Zijn heil.

Bij Hem is de fontein des levens.

Laten dan alle dorstigen komen tot de wateren. Die dorst heeft kome.

Het eerst noodige, het eenig noodige is dorst.

Van nature hebben wij wel dorst naar de zonde, doch niet naar God.

Gretig drinken wij de vreugdebekers der aarde, het water van den dood.

De Heere Zelf moet ons dorstig maken.

Die dorst bestaat in een oprecht verlangen naar Jezus, in een sterke begeerte naar schuldvergiffenis, naar gerechtigheid, wijsheid, kracht, verlossing, heerlijkheid.

En in dit alles is het een behoefte aan God Zelf.

Gelijk de Psalmist zingt: mijn ziel dorst naar God, naar den levenden God.

Is er zoo in onze ziel verlangen gewekt naar het heil in Christus? Hebben we hem zoo van noode als de dorstige het water?

Die dorst heeft kome.

Waarheen?

Waarheen anders dan naar de bron.

Waarheen gaat het verlangen van den afgetobden woestijnreiziger, wiens tong kleeft aan zijn gehemelte als de laatste watervoorraad is opgedronken? Als de moede kemels de koppen opsteken in den wind en iets opsnuiven van een frisch spankelende waterwel, waarheen reppen zich dan dieren en menschen met hun laatste krachten?

Waarheen anders dan naar de bron, die lafenis belooft en geeft.

Zoo moet de zondaar, die dorstig naar gerechtigheid is geworden, niet moedeloos neer blijven zitten in de heete woestijn dezer troostelooze wereld. Neen, hij moet opstaan en komen tot de fontein van geestelijke zegeningen, die ontspringt met een stroom van leven aan den voet van Christus' kruis.

De Geest zegt tot Christus: Kom!

Maar de Geest zegt het ook tot den zondaar: Kom! Doch deze kome als dorstige, want voor dorstigen alleen is hier eeuwige lafenis.

En die wil, neme het water des levens om niet.

Lezen we dat wel goed?

Staat het er werkelijk dat die wil het water des levens nemen mag.

Dus; vrije wil? Wij kunnen toch zelf niet willen en niet komen en niet drinken?

Wij zijn toch onmachtig.

't Is waar.

En toch zegt God het: die wil, neme.

Maar, Hij zegt het tot degenen, die Hij dorstende gemaakt heeft.

En dat dorsten is willen van de lafenis, dat is komen tot de bron.

Door te komen en te willen en te nemen maken wij toch de fontein niet.

Van den Heere alleen is al de kracht èn voor het willen èn voor het nemen.

't Is alles vrije genade.

Maar onze God laat ons hier opnieuw zien, dat in alle verbonden twee deelen begrepen zijn. Hij prikkelt ons tot geestelijke werkzaamheid. Hij ontneemt ons het oorkussen der valsche lijdelijkheid.

Velen laten hun ziel *versmachten bij de bron.* Als zij komen drinken zij niet.

Alsof God zeide: die dorst heeft kome en smachte verder.

Maar het Woord zegt: die kome en drinke.

En dat om niet.

Zonder geld en zonder prijs wordt ieder aemechtige gelaafd, als hij maar ootmoedig, boetvaardig, geloovig tot deze heilfontein komt.

Wel is er een dure prijs voor deze verlossing betaald. Want de Heiland heeft er Zijn dierbaar bloed voor gestort, ja, Zijn leven er voor gegeven in den dood. Doch Hij biedt Zijn verzoening aan om niet.

Ja, als ge nog iets van eigen verdienste mee zoudt willen brengen, zoudt ge daarmee toonen geen waren dorst te hebben en ge zoudt tot de koele bron niet worden toegelaten. Maar armen en blinden, ellendigen en bedrukten, die hun ziel bij 't leven niet meer kunnen houden, die worden door Christus gelaafd en hun brandende dorst wordt gelescht.

Kom dan tot de bron, en drink om niet.

Wie van dat water gedronken heeft zal niet dorsten in eeuwigheid.

F. C. M.

KERKELIJK LEVEN.

Synode-Indrukken.

III.

Praealabele kwesties.

Voor wie aan ons kerkelijk spraakgebruik wat gewend is, behoeft de uitdrukking „praealabele kwestie" geen nadere verklaring. Men verstaat daaronder een kwestie, waaromtrent eerst een beslissing moet worden genomen, zal men met de behandeling van de eigenlijke zaak voortvaren.

Zulke praealabele kwesties komen er bijna op iedere belangrijke Synode voor.

Het gebeurt echter maar zelden, dat er zoovele op het Synodaal Agendum staan als thans het geval was.

En het kwam in de kerkgeschiedenis schier nooit voor, dat ze zoo diep ingrepen.

't Was werkelijk geen kleinigheid, dat de Synode zich eerst over haar eigen wettigheid moest beraden.

Op den achtergrond stond een heel andere kwestie, n.l. de zelfstandigheid van het kerkelijke recht.

Moeten de regelen van het wereldlijke recht ook in de kerk gelden en moet onze kerkenorde op juridische wijze worden uitgelegd?

Dat was feitelijk de alles beheerschende vraag.

Daaruit ontsproten de volgende vier praealabele kwesties:

1. Is de Synode wettig?
2. Is de afvaardiging van de Particuliere Synodes van N.-Holland en N.-Brabant en Limburg wettig?
3. Is de afvaardiging van de aangewezen afgevaardigden van de Particuliere Synode van Noord-Holland wettig?
4. Is de uitnoodiging tot de Hoogleeraren in de theologie om de Synode als prae-adviseurs te dienen, wettig?

Als dat uitgemaakt was, wachtten er nog twee praealabele kwesties:

5. Was er genoegzame grond om een buitengewone Synode saam te roepen?
6. Kan de Synode de zaak-Geelkerken in haar geheel in behandeling te nemen?

Deze kwesties zouden bijna twee volle dagen in beslag nemen.

In afwachting.

De eerste vier vragen vormden den hoofdschotel voor den eersten dag.

Er werd een commissie benoemd om daarover prae-advies uit te brengen.

Men hoopte, dat deze tegen vier uur wel met haar rapport gereed zou zijn.

De afgevaardigden bleven in de kerk wachten.

Ook moesten sommigen zich ter beschikking van de Commissie houden om te worden gehoord.

Zoo gonsde het dien middag in het kerkgebouw als in een beurs.

De Synodeleden verdeelden zich in kleine of grootere groepen, waartusschen zich ook anderen uit het publiek mengden.

Of de contrôle dien eersten dag al zoo streng was als later durven wij niet te bevestigen.

Wij meenden ook een paar persmuskieten te zien vliegen.

Maar daarvan willen we af wezen.

Tamelijk levendig, zonder eenige heftigheid even wel, werd er gedisputeerd.

De afgevaardigden van Amsterdam-Zuid voegden zich ook daarbij.

Om drie uur kwam het bericht, dat de Commissie niet voor 's avonds acht uur gereed kon zijn.

Toch bleef de kerk tot bijna zes uur het centrum van konversatie.

Sommigen wandelden even buiten het hek.

De stoutmoedigsten waagden een snoepreisje naar het Asser-bosch. Berekeningen hoelang het verhoor van dezen of dien duren zou, dienden daarbij als basis. Maar zij namen den tijd toch wel zóó krap ,dat zij bij de hand waren, als de Commissie hen riep.

En ook velen, wier tegenwoordigheid niet volstrekt noodzakelijk was, bleven hangen.

Nieuwsgierigheid bleek een even groote aantrekkingskracht te bezitten als de plicht.

Eindelijk kregen sommige wachtenden bericht dat zij niet aan de beurt zouden komen om gehoord te worden en van lieverlede droop de een na den ander af. Een paar slechts bleven over.

Bij de heropening der Synode was de Commissie met haar rapport nog niet gereed.

Evenwel stonden er eenige punten op het Synodaal menu, welke gevoeglijk konden worden behandeld.

Al waren deze zaken nu juist niet van het hoogste gewicht, ze moesten toch aan de orde komen en zoo werd met een gevoel van bevrediging de tijd gekort.

Zoo zoetjes aan verschenen er Commissie-leden als voorboden, dat het werk op een oor na was gevild.

Toen de rapporteurs binnen kwamen, droegen hun gezichten de duidelijke kenteekenen van den hoogen druk, waaronder zij hadden gearbeid.

In alles wettig.

In alles wettig.

Dat was, kort saamgevat, de konklusie, waartoe de Commissie was gekomen.

Voor verdere bijzonderheden zij verwezen naar het rapport.

Dat spreekt op dit punt voor zichzelf en heeft geen verduidelijking noodig.

De Synode wettig samengeroepen volgens art. 50 der Kerkenorde.

De gedeputeerden van N.-Holland en N.-Brabant en Limburg wettig afgevaardigd.

Ook de afvaardiging van de bepaalde personen, die N.-Holland ter Synode zond, volkomen wettig, schoon zij reeds eer in de zaak gemoeid waren geweest.

Ook het zitting nemen van de prae-adviseurs, ofschoon zij in een vroeger stadium de Classis Amsterdam van advies hadden gediend, zonder twijfel wettig.

Weinigen hadden een ander oordeel verwacht.

Wel werd door Dr van Es nog een voorstel ingediend om het rapport eerst te laten drukken, maar de Synode was het er over eens, dat dit geheel onnoodig was en er alleen toe leiden kon om de Synodale vergaderingen te rekken.

Na eenige niet al te zware discussie werden dan ook de konklusies met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Dit was een feit van bijzonder belang.

Het had deze beteekenis, dat de Synode het kerkrecht niet wilde laten beheerschen door het wereldlijke recht.

Daarmee nam zij een standpunt in, dat voor al haar volgende beraadslagingen, voorzoover zij een kerkrechtelijk karakter droegen den doorslag geven zou.

Voor het eerst gaf de Synode teekening te zien.

De eenparigheid verhoogde de waarde ervan.

Wij behoeven niet te zeggen, hoezeer deze beslissing ons verheugde.

In dit opzicht staat het sein tenminste op veilig.

Nog een wandeldag.

Nu kon een tweede Commissie aan het werk om de overige twee praeadabele kwesties uit te pluizen.

Uit te pluizen is hier voorzeker het rechte woord.

Want men zal deze Synode, zelfs tot op het oogenblik, waarop wij dit schrijven, niet kunnen beschuldigen, dat zij zich van de zaken afmaakt.

Alles wordt minitieus onderzocht.

De beruchte Fransche slag kon in Assen nergens genade vinden.

Wel behoort zulke pluizerij voor een betrokken Commissie niet tot de aangenaamste bezigheden.

Maar het besef is algemeen, dat men hier niet voor zijn plezier zit.

Zonder op den ernst van andere Synodes ook maar iets af te dingen, kan gerust worden getuigd, dat deze veel vaker behaaglijke momenten opleveren.

Hier echter drukt zwaar de hand van den plicht, een vriendenhand, weliswaar, maar dan een van een vriend, die een weinig somber is gestemd.

Of wil men, het wordt gevoeld, hoe hier groote kwesties in het geding zijn, welke voor onze kerken levensbelangen zijn.

De niet-Synodeleden hadden den morgen vrij om korrespondentie en andere dingen af te doen of een stevige wandeling te maken.

Om twaalf uur ontmoetten allen elkander in „Het Wapen van Drenthe", waar wij geregeld het noenmaal gebruiken.

De kerk van Assen toont ook hier de honneurs van gastvrouw uitnemend te kunnen waarnemen.

Te spreken van een welvoorzienen disch zou door zijn clichéachtigheid te weinig zeggen.

Zelfs de gastronomisch aangelegde kan tevreden zijn.

Men make hieruit echter weer niet op — want men moet in deze dagen o zoo voorzichtig zijn — dat er overdaad zou heerschen.

De Dordsche Synode wordt hier — en zeer terecht — niet als voorbeeld gekozen.

Maar toch, de kerk van Assen staat op het bijbelsch standpunt, dat het natuurlijke eerst is, daarna het geestelijke en begrijpt, dat, wanneer er door Synode-leden vaak gewerkt wordt van 's morgens 9 uur tot 's nachts half één het in het belang onzer kerken is, dat haar afgevaardigden er ook physiek tegen bestand moeten kunnen zijn.

Een woord van hulde aan onze gastvrouw mag hier niet achterwege blijven.

Dat de schildering van de bovenzaal, waarin gewoonlijk de lunch wordt geserveerd, ons persoonlijk niet aesthetisch aandoet, kan zij natuurlijk niet helpen.

Die zaal herinnert mij door haar harde, scherpe kleuren aan de Walhalla's, welke men in Duitsche pensionplaatsen vaak tegenkomt.

Doch de tafelkout brengt u spoedig over dit ietwat unheimische heen.

Aan het noenmaal dan vernamen we al, dat de tweede Commissie om 2 uur, niet zooals afgesproken was, haar rapport zou kunnen indienen.

De verhooren waren nog lang niet afgeloopen.

Het zou wel weer avond worden.

's Avonds behoefden wij echter niet zoolang te wachten als den vorigen dag.

De Commissie was tot de slotsom gekomen, dat er voor een spoedige behandeling van de zaak-Geelkerken op een buitengewone Synode alleszins deugdelijke motieven bestaan.

Ook hier volgde nog eenige discussie.

Maar de konklusie werd ook nu weer met algemeene stemmen aangenomen.

Nu kon dan met den eigenlijken arbeid een aanvang worden gemaakt.

De wandeldagen behoorden voorloopig tot het verleden.

Twee Commissies werden ingesteld, welke men kortheidshalve pleegt aan te duiden als de kerkrechtelijke en de dogmatische.

Die kregen dadelijk de handen vol.

Ook deze dag scheen blij te eindigen.

Helaas! na afloop van de Synode kwam een verpletterende Jobstijding.

Dr de Moor. †

Reeds heeft ons blad in andere rubrieken het overlijden van Dr de Moor herdacht.

Er zou alleszins aanleiding bestaan om ook in de rubriek „Kerkelijk Leven" een afzonderlijk „In Memoriam" aan onzen ontslapen broeder te wijden.

Hij behoorde tot de oprichters van ons blad.

Menig artikel verscheen daarin van zijn hand.

Vooral door zijn „Muzikale Kronieken" bewees hij zich te kunnen bewegen op een terrein, dat door weinigen, misschien door niemand onder ons met autoriteit betreden kan worden.

Een paar maanden geleden zei hij ons nog enkele hoofdartikelen toe over de „Krankenkommunie".

Wij denken niet, dat zij in manuskript gereed liggen.

Hij verzocht ons hem aan geen tijd te willen binden, ofschoon hij zich voorstelde ze in het begin van dit jaar ons toe te zenden, waarin wij natuurlijk gaarne toestemden.

Want wij hadden geen vrijmoedigheid eenigen drang op hem uit te oefenen.

Integendeel hebben wij hem nog gewaarschuwd niet te veel van zijn krachten te vergen.

Want op grond van wat hem in Augustus van het vorige jaar was overkomen, waren wij niet gerust.

Zeker, hij deed het voorkomen, alsof hij geheel de oude was.

Niettemin vreesden wij, dat hij, die altijd overvloedig was in het werk des Heeren en niet rusten kon, zichzelf suggereerde, dat zijn krachten waren teruggekeerd.

Immers, zoo zelden ziet men, dat iemand, die door een ongesteldheid als de zijne is getroffen, weer zóó volkomen herstelt, dat hij zich niet bijzonder in acht behoefde te nemen.

Ons blad verliest in hem zeer veel.

En toch.... wij willen zijn heengaan het liefst zien in de omlijsting van de Synode.

Dr de Moor was in alles, wat hij ter hand nam getrouw, tot in het minste toe. Hij heeft dan nu ook uit de hand van zijn Heiland het loon des getrouwen ontvangen.

Als prediker kende hij geen vermoeienis en zijn preeken droegen een eigen stempel. Als herder kende hij zijn wedergade nauwelijks. Als scribent deed hij wekelijks van zich spreken. Als drager van verschillende functies onderscheidde hij zich door preciése opvatting van zijn taak, helderheid van inzicht en hij was als voor voorzitter in de wieg gelegd.

Als man en vader droeg hij zijn gezin op zijn trouwe hart.

Maar hij gloriëerde toch op onze Generale Synodes.

Daar was hij in zijn element.

Tweemaal viel hem de eer te beurt zulk een Synode te presideeren.

Maar ook wanneer hij geen praeses was en zelfs geen „portefeuille" had, oefende hij voortdurend invloed.

Indien wij niet geloofden, dat onze Vader in de hemelen het zóó beschikt als het het beste is voor de familie de Moor, het beste voor de kerk van Utrecht, het beste ook voor onze kerken in het generaal, wij zouden moeilijk kunnen zwijgen.

Wij deelen in de droefheid van Mevrouw de Moor en haar kinderen, van Utrechts kerk, van de Synode.

Er is rouw, zware rouw in ons hart.

HEPP.

OPVOEDING EN ONDERWIJS.

Beroepskeuze.

II.

Het praeadvies van het Verbondsbestuur van „Patrimonium", waarover we ons eenigermate verbaasden, betrof een vraagpunt van de gewestelijke organisatie-Utrecht voor de jaarvergadering van 22 Febr. e.v.

Het vraagpunt luidde aldus:

Voorlichting bij de Beroepskeuze.

Het Bondsbestuur neme maatregelen, opdat de Christelijk Sociale Beweging kome tot de bepaling van een standpunt inzake de beweging der Voorlichting bij de Beroepskeuze en zoo noodig worde overgegaan tot krachtige bevordering van de vorming van Commissiën of Bureaux voor de „Voorlichting", onder leiding van een Centraal-lichaam.

Toelichting. Voorlichting bij de Beroepskeuze wordt meer en meer een eisch van groot maatschappelijk belang. De Sociaal-Democraten hebben dat ingezien en ijveren voor Openbare Bureaux voor de voorlichting. Het blijkt echter reeds, dat de „Beroepskeuze" door hen wordt gebruikt als propagandamateriaal in den klassenstrijd. De R.-Katholieken hebben hun eigen Bureaux voor Beroepskeuze, doch met alle respect voor wat onze R.-K. landgenooten met veel toewijding in deze hebben gepresteerd, ook hun actie is er in de eerste plaats op gericht om het R.-K. volksdeel innerlijk krachtiger te organiseeren en naar buiten uit tot grooter invloed te brengen.

Het wil ons derhalve voorkomen, dat, in aansluiting bij wat de „Christelijke Psychologische Centrale voor School en Beroep" wil, en met inachtname van hetgeen de Amsterdamsche Christelijke Jeugdcentrale heeft tot stand gebracht, de Christelijk Sociale Beweging in ons land zich duidelijk behoort uit te spreken over wat in dezen onze taak is, op welke uitspraak daden behooren te volgen.

Met het gezegde in de toelichting gaan we gaarne accoord.

Men zou nu verwachten, dat ook het Verbondsbestuur in die richting zou hebben geadviseerd. Daar zijn voorbeelden bij anderen. En in eigen kring bracht toch de A'damsche Christelijke Jeugdcentrale door haar beroepskeuze-commissie wel iets tot stand; dank zij vooral de activiteit van den secretaris dier commissie, den pas afgetreden voorzitter van Amsterdam III van „Patrimonium".

Maar wat is nu het praeadvies van het Verbondsbestuur?

Een nieuwe baan, tot op zekere hoogte. Men begint met de pretentie te laten varen; men zal niet kunnen... Dus overgave aan 't begin....

Om de belangrijkheid drukken we dit advies geheel af. Het luidt aldus:

Prae-Advies Verbondsbestuur.

Ongetwijfeld zou het zijn toe te juichen, indien onzerzijds in alle, eenigszins belangrijke plaatsen, goed geoutilleerde Bureaux voor voorlichting bij beroepskeuze opgericht konden worden. Er was dan de grootst mogelijke waarborg aanwezig, dat bij het geven van adviezen rekening werd gehouden met de door ons beleden beginselen. Mede door geregeld contact met de Christelijke Psychologische Centrale voor School en Beroep, zou op deze wijze een zeer goed resultaat worden verkregen.

De practische mogelijkheid van goed geoutilleerde Bureaux schijnt evenwel, althans buiten de drie, vier grootste steden, niet aanwezig. Onze Christelijk-Protestantsche groep is in de meeste plaatsen niet zeer talrijk. Het zal veelal niet gemakkelijk vallen om een bekwaam leider te vinden. Ook zijn de onkosten van een dergelijk Bureau, dat over allerlei gegevens moet beschikken, niet gering.

Met het oog daarop verdient het allicht overweging, om in de steden, waar een eigen Bureau niet opgericht kan worden, tot navolging van het Arnhemsche voorbeeld op te wekken.

In Arnhem werd onlangs de voorlichting bij beroepskeuze bij gemeentelijke verordening geregeld. Er is door den Raad een Commissie benoemd, waarin vertegenwoordigd zijn werkgevers en arbeidersorganisaties van alle richtingen. Voorts vertegenwoordigers van het Openbaar en het Bijzonder Onderwijs en personen uit den kring van het Nijverheidsonderwijs. Ambtshalve hebben zitting de Schoolarts en de Directeur van de Arbeidsbeurs. De Leider van het Bureau wordt door den Raad benoemd, na ingewonnen advies van de Commissie.

Reeds volgt uit deze samenstelling, dat ook onzerzijds invloed op den gang van zaken uitgeoefend kan worden.

Maar er is meer.

Er wordt onderscheiden tusschen het geven van adviezen en de zoogenaamde „nazorg". Van Chr. standpunt beschouwd, is de vraag, of iemand timmerman, dan wel monteur wordt, in zekeren zin zonder beteekenis. Immers zijn beide beroepen „Goddelijke beroepen". Wat hier beslist, zijn factoren als de aanleg, de lichamelijke en de geestelijke geschiktheid, de economische vooruitzichten enz. Allerminst zonder beteekenis is daarentegen het antwoord op de vraag, in welke omgeving een jongen of een meisje de noodige technische scholing verwerft, waar hij of zij „in de leer" wordt gedaan of na de nijverheidsschool de verdere practische ervaring tracht te verkrijgen. Bovendien moeten er soms, ook ingevolge de Nijverheids-onderwijswet, „leerovereenkomsten" worden gesloten. En eindelijk moet bedacht, dat er ook de fabrieksarbeid is, waarvoor de noodige scholing in ondernemingen moet worden verkregen.

In Arnhem zijn thans twee vereenigingen, die zich met de „nazorg" belasten; een „neutrale", die vroeger ook een Bureau van voorlichting bezat, dat evenwel zijn taak niet behoorlijk kon voortzetten, en een Roomsch-Katholieke, die nog een advies-bureau heeft. Maar beide vereenigingen, waarbij zich straks hopelijk een Prot. Christ. zal voegen, zijn in de gemeentelijke Commissie vertegenwoordigd. Het gemeentelijk adviesbureau moet zich voor de z.g. „nazorg" met de particuliere vereenigingen verstaan. Het ligt daarbij in de bedoeling om rekening te houden met de Godsdienstige gezindheid van ouders en voogden. Deze particuliere vereenigingen kunnen zich door het uitoefenen van een zeker „patronaat" over de jonge menschen zeer verdienstelijk maken. Zij kunnen ook eventueel de opleiding in de werkplaats controleeren. De ouders blijven natuurlijk geheel vrij, om van den bijstand der vereenigingen, al dan niet, gebruik te maken. De mogelijkheid is geopend, dat deze vereenigingen, die ook propaganda kunnen maken voor het vragen van voorlichting bij de Beroepskeuze, een bescheiden subsidie van gemeentewege kunnen ontvangen. Op deze wijze schijnt een samenwerking mogelijk tusschen de particuliere krachten en het gemeentelijk bureau.

Over de practische werking van dit stelsel kan nog weinig worden medegedeeld. Het Bureau functioneert nog slechts een paar maanden. Maar het wil het Verbondsbestuur voorkomen, dat in deze lijn ook onze groep niet geringen invloed op heel den gang van zaken kan uitoefenen. Eventueele vertegenwoordigers moeten natuurlijk kennis nemen van de literatuur.

Dit „Prae-Advies" valt in vier deelen uiteen.

Eerste alinea de betuiging, dat hetgeen straks zal worden geadviseerd niet het ideaal is.

Tweede alinea de argumenten tegen het optreden onder eigen banier.

Vervolgens tot aan de laatste alinea het model, waarnaar men adviseert de zaak in te richten.

Slotalinea de mededeeling, dat niemand kan zeggen of 't zóó zal gaan, en dan nog een mededeeling.

Konden we over meer plaatsruimte beschikken, dan zouden we gaarne heel breed ingaan op de eerste alinea. Maar we moeten ons bekorten. En dus zeggen we, dat er zeer juiste opmerkingen in staan.

Waarom dan niet gepoogd tot eigen commissies te komen?

Wel: 1e. de groep is te klein; 2e. er zal geen bekwaam leider zijn; 3e. het zal te veel kosten.

Het spijt me, dat ik 't zeggen moet, maar ik vraag me af, of de opsteller van dit prae-advies wel precies op de hoogte is met de mogelijkheden en de kansen op dit terrein.

De vraag dringt zich toch op, of deze bezwaren, gelezen in het licht van wat volgt, niet voortkomen uit een verwarring van drie, zeker onder-